

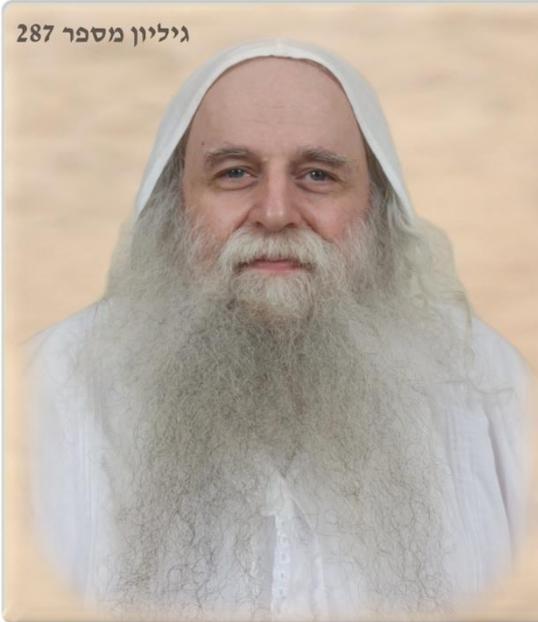

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת תרומה תשפ"ו

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוף ומתורגמות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

פרשת תרומה תשפ"ו – ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

לצלך. אבל מאז שהוא בחר בעם ישראל, כביכול שמו מתקדש לפי העבודה שלנו.

אז פה הוא נתן לנו בחירה חפשית בדבר חשוב מאד, מפני שהשראת השכינה שזו המטרה של המשכן – זו מטרת הבריאה. "נתַאָהָה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים" על ידי זה שישרה שכנתו. זה דבר עמוק מאד. ה' יתברך אין לו גוף, אין לו צורה, גם אין לנו השגה בו יתברך על המהות שלו. אנחנו מבינים קצת רק על ההנהגה שלו, בגלל שהוא גילה לנו בתורה.

ובענין המצוות, טעמי המצוות, אנחנו יודעים מעט, מה שגילה לנו בתורה ובעיקר ב'זהר' ובקבלה. רוב טעמי המצוות יודעו לעתיד לבוא, ואין לזה סוף, כי אם אתה מבין שכמו שכתוב שכל התורה היא שמותיו של הקדוש ברוך הוא – צירופי אותיות וגימטריות וראשי תיבות וסופי תיבות, והכל סודי סודות, והכל תמיד מתחלק לעשר, כל הספירות מתחלקות – אז בקיצור, יש אין סוף גוונים, אין סוף ענינים, אין סוף סודות, שיספיקו לכל העולם הבא של כולנו, וגם אז זה לא יגמר.

אז יש פה עונה בציווי הזה בזה שהוא לא אומר לכל אחד מה הוא יביא, כי המלך יתברך שמו לעד יכול להגיד 'כל אחד מביא חצי שקל', 'כל אחד מביא ככה וככה'. לא.

ודבר שני: המבנה עצמו מבחינה אמנותית, מבחינת העיצוב, מבחינה ארכיטקטונית, זה דבר – ולא רק בגלל שזה משכן שצריך לזוז במדבר, גם בית המקדש עצמו היה בנין יפהפה וכן הלאה – אבל עניו מאד, הבנין עניו מאד. קודם כל, נתחיל במשכן. המשכן עניו, קטן, קומפקטי, פרקטי, מודרני אפשר לקרוא לזה בצורה, בלי כל מיני דברים שהמציאו כל מיני אומות להבדיל בבתי מקדש של עבודה זרה שלהם, שהם דברים לפעמים ענקיים. פה זה משהו קטן, קומפקטי, צנוע, יפהפה, פרקטי, שאפשר לפרק אותו, אפשר להרכיב אותו, אפשר לזוז אתו. הכל כמובן מתוכנן לפי המסע שה' ידע מראש.

ערב טוב! מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת תרומה תשפ"ו. ובשם ה' נעשה ונצליח. אנחנו מנסים להבין את הפרשה על פי 'דרך עץ החיים', שזו הדרך הרוחנית שאנחנו הולכים בה.

כן, אז יש כאן את ענין ציווי הקמת המשכן, "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכְכֶם", עם הרבה מאד פרטים. פלא פלאים. יש לזה כמה נקודות מבט שככה התעוררו אצלי, בסיעתא דשמיא.

דבר ראשון: "אין צור כאלקינו" – אין צייר כאלקינו. אתם יודעים שלהבדיל אין סוף הבדלות, אני גם צייר אז יש לי עין של צייר, ורציתי להביע את מה שאני חושב על איך שנראה המשכן מבחינה אמנותית, אם אפשר לקרוא לזה ככה. אז אין כמו ה' יתברך. כל מה שהוא עושה, עושה מושלם. העולם שלו מושלם, וגם הצבעים והצורות. זה מובן. הכל גם על פי הסוד. כל המשכן הוא על פי הסוד, וכל כלי במשכן הם על פי הסוד, וכל מדה היא על פי הסוד, וכל חומר שהוא עשוי ממנו, וכל המשכן על כל עניניו – כולו על פי הסוד. אבל חוץ מזה, זה גם יפהפה. הכרובים, איזה יופי. הכל פלא פלאים.

אבל "כל מקום שאתה מוצא גבורתו של הקדוש ברוך הוא, אתה מוצא עֲנֻתוֹתָיו", וזה פה מתבצע בשני דברים. קודם כל, בציווי עצמו רואים את העונה, כן, שיביאו תרומה אבל "כל איש אשר יִדְבְּנֵנוּ לְבוֹ", כל אחד יביא מה שהוא מרגיש. פה ה' יתברך כביכול מסתכן – כמה יביאו? מי יביא? מי לא יביא? זה נסיון, נכון, לנו לעם ישראל זה נסיון, אם נביא, אם נביא בלב טוב או לא או חצי. אבל זה גם כן כמו שהוא אמר שאם אנחנו מקבלים את התורה, טוב, ואם לא – הוא מחזיר את העולם לתהו ובהו.

יש יצר הרע פרטי וכללי. מה היה קורה אם חלילה לא היו מביאים, או לא היו מביאים בלב טוב או לא היו מביאים מספיק או היו מתרשלים? דברים שלא קרו, ברוך ה'. אז כן, 'אין מלך ללא עם'. ה' יתברך מלך גם ללא עם, רחמנא

אלה מושכים רוח הטומאה. ולהבדיל אין סוף הבדלות, אנחנו עמו ישראל על ידי תורה ומצוות ויראת שמים – מושכים את השכינה הקדושה שתשרה, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". ואוי ואבוי למי שעושה, אומר או חוטא שם במקדש, אם זה הכהן הגדול או שאר העובדים שמה, יש מיד עונשים חמורים, גם מיתה בידי שמים על המקום. מבינים?

אז "זה לעֲמַת זה", צריך להבין את הענין הזה. אם אנחנו עושים את עבודתו יתברך כראוי, "ועשו לי מקדש" – "ושכנתי בתוכם", ה' מתגלה. אנחנו לא תלויים במשה רבינו. נכון, "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", אבל לא תלויים דוקא באם משה הסתלק או אם משה נרדם, בושש לבא, לא משנה מה – לא הולכים ועושים עבודה זרה. יש את התורה, יש את החכמים, יש את הסנהדרין, יש את הנביאים הקדושים. ובעזרת ה', יש גם גילוי פנים על ידי השראת השכינה בקודש הקדשים, אורים ותומים, אז אפשר לשאול שאלות שצריך לכלל. מבינים? יש תקשורת – עם הבורא יתברך, שברא את כל העולמות בשביל שנקיים את התורה, כי אם לא היינו מקיימים את התורה היה מחזיר את העולם לתהו ובהו, היה מחזיר אותו לעולם התהו.

זה לעומת זה. זה כביכול נראה דומה. זה לא דומה. זה הפוך. זה הפכי, הפכי לחלוטין. אנחנו עובדים את ה' על פי התורה והמצוות, ולא בכדי בפרשה הקודמת נתן לנו את המשפטים, כל מה שצריך לעשות, רוב מה שצריך לעשות. ועכשיו הוא מביא לנו את המשכן. גם להבדיל עובדי עבודה זרה עושים כל מיני מעשים – אבל הם עושים מעשים של סטרא אחרא, של טומאה, כמו בלעם, לא של תיקון, לא של קדושה. הבנתם? לא לשכות. זה מה שרציתי להגיד.

ובאמת, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", אומרים חכמים: בתוך עם ישראל. ובזמן של בית המקדש השכינה יכולה לשרות בצדיקים. אז אם יש צדיקים אמתיים שעובדים את ה' יתברך לשמה, הם יכולים לזכות להשראת השכינה ויכולים לזכות לרוח הקודש ויכולים לזכות לנבואה בזמן שיש נבואה בעולם, והם יכולים לזכות לגילוי אליהו ולכל מיני דרגות של גילוי פנים, וככה גם להנחות את העם בדרך ה'. ובעזרת ה' כולנו נזכה בקרוב בגאולה השלמה להיות נביאים, כי זה התפקיד של עם ישראל.

כן. ואם ישאל השואל, מה כל כך חידוש יש פה? אני אסביר: העולם הזה "רַבּוּ רַע וּמַעוּטוּ טוֹב", עולם השקר. ועוד עם ירידת הדורות, כל רגע אנחנו למטה יותר בעמקי הקליפה. ואנשים מאבדים את הדרך ואת הכיוון ולא יודעים כבר מה אמת מה שקר, מה קדושה מה סטרא אחרא. ולכן חשוב מאד להבדיל בין קודש לחול, בין אור לחושך. מבינים?

מה זה סטרא אחרא? סטרא אחרא זה השט"ן. סטרא אחרא זה כח הרע שרוצה להמריד את האנשים נגד ה' יתברך ולפגוע בתורה ולפגוע בעם ישראל. אם הסטרא אחרא מצליחה חלילה לפגוע בעם ישראל או לגרום לזה שעם ישראל לא ישמרו את התורה, אז יש פה בעיה – כי זו מטרת הבריאה, ואז ה' יתברך מחזיר את העולם לתהו

אז זה פלאי פלאים, מקום מופלא, מקום שהבורא יתברך מתגלה בו בדרגה הזו שאנחנו קוראים לה השראת השכינה. זה קצה התגלותו של ה' יתברך. ה' יתברך הוא לא גשמי, אבל כדי שיהיה לנו איזה קשר, איזו הבנה של משהו, יש השראת השכינה. והשראת השכינה, במה זה מתבטא? או בענן ששוכן או בדיבור שהוא מדבר בין הכרובים עם משה רבינו. קודם הוא היה מדבר עם משה רבנו איפה שמשה רבינו נמצא, לא דוקא במקום מיוחד. ועכשיו הוא מקצה לו מקום מיוחד ששם הוא ידבר אתו, בין שני הכרובים. פלא פלאים.

וזה לא רק למשה רבינו, אחר כך זה גם לשואלים באורים והתומים. יש להם מקום קבוע איפה שה' יתברך מדבר ומצוה, או דרך האורים והתומים או בדיבור כמו שדיבר עם משה, תלוי בדרגה ובזמן. שם התגלותו של ה' יתברך, והוא אומר את מה שצריך להגיד.

זה כי אמנם התורה היא תורת חיים ויש לנו דרך לפרש את המציאות ולקיים את התורה על פי המציאות המשתנה, עם זה שכשניתנה התורה לא היו מטוסים ולא היו מחשבים אבל זה לא משנה כי יש לנו את הכללים איך לפסוק הלכה בכל מציאות שהיא – אבל מצד שני, יש ענין של הנבואה, שה' יתברך רוצה לתת לפעמים תוכחה, לפעמים ציווי, לפעמים שינוי של משהו באותו זמן, בהנהגה של אותו זמן או בהנהגה לעתיד לבוא, דרך הנביא. אז יש אפשרות של רוח הקודש ונבואה, כדי שיהיה קשר. זה הדבר הכי חשוב, הקשר הזה.

ועכשיו רציתי לדון בעיקר הענין: להבדיל אין סוף הבדלות, מה ביקשו כשעשו את העגל? – הם רצו "אלהים אשר ילכו לפנינו". לא ידעו מה קרה למשה, כביכול משה בושש לבוא והוא לא בא ויתעשה לנו אלהים. טוב, מה הוא עשה? הוא הביא מהם זהב, זרק לאור, ויצא העגל הזה, ובגלל שהיה לו שם קודש הוא היה אומר "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ". אז יש פה מין התגלות.

יש פה התגלות, ולהבדיל סוף הבדלות יש שם התגלות. אלה רוצים אלהים אשר ילכו לפניהם – וה' יתברך רוצה "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", ועם אפשרות של תקשורת. אז במה פשעו כביכול? נכון? זה קצת מדהים. לא, כתוב "זֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הַאֲלֹקִים" – יש את הקדושה, ויש את הסטרא אחרא. יש את השראת השכינה, ויש את ההשראה של הסטרא אחרא. זה לא אותו דבר.

לעשות עגל, עבודה זרה, זה בלי מצוות ומעשים טובים, בלי יראת שמים, זה לא כדי לשרת את הקדוש ברוך הוא על פי התורה או על פי רצונו יתברך – זה כדי לעשות הַפֶּךְ רצונו, להרגיז אותו הכי גרוע שיכול להיות, לעבוד עבודה זרה. זה לא לעבוד אותו יתברך, וזה לעשות את כל העבירות, "וַיִּקְמוּ לְצַחֵק", זו בדיוק הנקודה שהם רצו. ובלעם הרשע הוא לא היה מתקדש בשביל לקבל איזו הארה משמים, איזה גילוי, איזו נבואה. הוא היה מטמא את עצמו עם האתון. הפוך, הוא היה עושה מעשים שלא יעשו! זה ההבדל.

עבירות. לא. אם חלילה צדיק בעל רוח הקודש חוטא, חס
ושלום – רוח הקודש מסתלקת ממנו, הוא לא ממשיך
להיות קדוש כמו קודם. אין חוזה. זו מלחמה עד הרגע
האחרון. לכן כתוב "אל תאמן בעצמך עד יום מותך", כי
אתה בנסיון עד הרגע האחרון. עד השניה האחרונה שבה
הנשמה מסתלקת האדם יכול חלילה ליפול, לחטוא,
להחטיא, לעשות דברים הכי נוראים. ה' ישמור ויציל.

לכן אנחנו ב'דרך עץ החיים', למרות שזה קו האמצעי, לא
קו שמאל, אבל אנחנו מדגישים גם את ענין המלחמה,
מלחמת היצר הפרטי והכללי, במיוחד בדור הזה בגלל
המכשולות הרבים, כדי שנהיה עובדי ה' ולא עובדי הסטרא
אחרא, ושלא נטעה חס ושלום. מבינים? אז "ועשו לי
מקדש", לא 'ועשו לי עגל', חס ושלום.

"ובא לציון גואל" במהרה ברחמים!

לחיים! לחיים! לחיים!

**נא להפיץ את מעינות 'דרך עץ החיים' בכל מקום ובכל
זמן לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה. ונא להפיץ את
'ערב דא"ז', שזה ערב שאני שר בו שירים ומנגן מה שה'
שולח לי, מה אנו מה חיינו, עם כל מיני נושאים לעבודתו
יתברך, כדי לחזק את הנשמות. וזה חשוב ודחוף שכולם
יזכו גם ל'ערב דא"ז'.**

לחיים! לחיים! לחיים!

שבת שלום! חודש טוב וכל טוב סלה.

ובהו, ואז הסטרא אחרא יכולה להגיד 'הנה, ניצחתי'. זה
בעצם נקרא מרד הסטרא אחרא. מסביר את זה גם
הרמח"ל הקדוש.

הבנתם? אז לכן כל הזמן מאז הנחש הקדמוני עד שה'
יתברך יחסל את כח הרע מהעולם בגאולה השלמה – יש
את המלחמה בין הסטרא אחרא לבין הקדושה. הסטרא
אחרא מתחפשת בכל מיני תחפושות ומנסה לבוא ולהחטיא
את ישראל, בַּפֶּרֶט, בְּכֻלָּל, בגשמיות, ברוחניות, לעבור על
מצווה אחת, לעבור על כל המצוות, מה שאפשר.

ולפעמים בן אדם הוא תינוק שנשבה והוא מחפש רוחניות,
אז הוא נמשך לכל מיני דברים – והוא לא מבין שאולי זה
עבודה זרה, הוא לא מבין שזה אולי סטרא אחרא, הוא לא
מבין אולי שזה הַפֶּךְ רצונו יתברך. ולכן חשוב מאד להדגיש
את הנושא הזה.

מה עוד שה' יתברך "אֵיל קָנָא", ה' יתברך מקנא ומקפיד
ביותר על עבודה זרה, אחת משלש העבירות החמורות
שכתוב עליהן "יהרג ואל יעבור". וכאן במשכן לעומת העגל,
זה לעומת זה: מה ה' מצוה, הרי זה לא סתם "ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם", לא – "ועשו לי מקדש" לפי התורה,
לפי מה שה' מבקש. זה הרצון שלו, אלה הבקשות שלו. זה
הגודל, זו המדה, אלה החומרים, אלה הצבעים. ואחר כך
עבודת ה' – איך שהוא רוצה יתברך: כמה קרבנות, אילו
קרבנות, איזו קטורת, איך לעשות כל דבר לפי ההוראות
המדויקות, שזו ההלכה. ההלכה מחייבת. הכל מחייב. כל
ההלכה מחייבת. אלה דברים שלא תמיד ברורים.

ולכן "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", זה על פי זה שאנחנו
נשמור את התורה. אין רוחניות בלי תורה. אין רוחניות עם

תפילה לאחדות עם ישראל

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

**אמרו נא תפילה זו בכוונה עצומה בכל יום חוץ מבשבתות ובחגים ובימים שאין אומרים בהם תחנון.
אפשר לומר את התפילה מחצות לילה ועד שקיעה.**

ריבונו של עולם, רחם עלינו. רחם עלינו ברחמיך הרבים והושיענו. חמול על עמך, חמול על נחלתך. עשה למען
שמך! אתה אבינו, אנו בניך, יודעים אנו שרצונך שנהיה מאוחדים כמו אחים נאמנים. יודעים אנו כמה יקר
הדבר לפניך, כי על כך נחרב ביתך! והסתרת פניך מאתנו. אנו רוצים לעשות לך נחת רוח אמיתי ואיך-סופי. אך
אוי לנו, אוי לנו, אוי לנו! אין לנו כח לגבור על יצרנו. אין לנו חכמה, בינה ודעת להילחם מלחמתך ולנצח את
יצרנו, אוי לנו שגבר בגלל עוונותינו! אך הבט נא על אבותינו הקדושים, שירשנו מהם לב טהור ורצון איך-סופי
לעשות לך נחת רוח. לבנו יודע את האמת, לבנו בוער באהבת ישראל, לבנו בוער באהבת חינוס! אך קשה
מפאת היצר להשליט את השגת ליבנו על כל מעשינו, דיבורינו ומחשבותינו!

אנו עושים מאמצים להתגבר ולנצח את היצר, למען עשות לך נחת רוח! אך ריבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך
שאם לא נתפלל אליך שנצליח, ותשמע תפילתנו, לא נוכל לו! כי רבו תחבולותיו! ואנחנו רק בשר ודם, ואתה
מלכנו ויודע את יצרנו! שלח נא לנו לב טהור, לב אוהב, לעבדך באמת! רחם ועזור לנו להגיע לאהבת ישראל
אמיתית, שאינה תלויה בדבר! ולא על ידי יסורים וחוליים רעים! חכמינו ז"ל התפללו על ביטול יצר הרע של
עבודה זרה, ונענו! בטל נא מעלינו את היצר של מחלוקת ושנאת חינוס, כי דלוננו מאד! אנא רחם עלינו! יהי
רצון מלפניך ריבונו של עולם, שנרצה בלב שלם בתיקונו של כל יהודי, ונתן את כוחנו, את כל נשמתנו,
להצלת והצלחת כל היהודים בגשמיות וברוחניות! כי יקר לנו תיקונו של כל יהודי. קרב את כולנו לאהבה
וליראה את שמך! מתוך אחדות שלמה!

יהי רצון שנוכל לאהוב כל יהודי באשר הוא, למרות השוני בשורש ובסוגי הנשמות, למרות השוני בדרגות
התיקון, למרות כל המכשולים, ונהיה לאגודה אחת, לעשות רצונך בלב שלם!

רחם עלינו כי אין בנו מעשים! עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו!

מתוך נפשי – הלחצים מתגברים

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א
ב' דראש חודש אדר תשפ"ו

- א. "משנכנס אדר מרבין בשמחה". זהירות, כעס – אל תרגיז אדם כאשר הוא שמח.
- ב. חרדות, פחדים, מחשבות מציקות, לחצים, מתחים – על כל אלה יש לעשות 'התבוננות השוית' ולשמוע באופן קבוע 'ערב דא"ז'.
- ג. היא תוקפת אותו על אותם הנושאים. היא עונה את אותן התשובות. היא ממשיכה, הוא מתפוצץ – בעיה בשלום בית! צריך להפסיק את המעגל הסגור הזה, להחליף נושא, להתאוורר. מנושאים כואבים שאין להם פתרון – פשוט להתעלם. יש להוסיף אור, ולא לחזק את החושך.
- ד. "יש לך אכילה רגשית! עצור את הזלילה, אתה משמין" – ובתגובה הוא אוכל עוד יותר. במקום זאת יעיל יותר: 'מה שלומך, יקירי? בוא נשב לצייר, לשמוע מוזיקה, ללמוד תורה', והכל עם חיוך. אז סביר יותר שהוא יפסיק לזלול.
- ה. "הילד לא רוצה ללכת לבית הספר!" כל יום ריב. גברת, הילד צודק. לא טוב לו בבית הספר – מציקים לו, פוגעים בו, קשה לו להתרכז, המורים אינם מבינים אותו וכו'. טפלו בבעיות שלו. עזרו לו להתגבר על קשייו. הראו לו אמפתיה. ואם לא הצלחתם, יש גם את הקב"ס שיכול להסביר לו איך הדברים עובדים...
- ו. נקינות לפסח – עצה: פשוט להתחיל לנקות, לעשות 'טרומ נקיון פסח', להתחיל בדבר קטן, ואז זה יזרום, בס"ד. יש לגייס את בני הבית בחיוך ובאהבה, לא חלילה בצעקות ובאיומים. ועוזר להשמיע ברקע 'ערב דא"ז'.
- ז. "נמאס לי, אני רוצה להחליף עבודה", "להחליף מקצוע", "להחליף בית", "להחליף..." – הרגע! את עצמך לא תוכל להחליף. האופי, החרדות וחוסר הסיפוק ילכו אתך לכל מקום. טפל בשורש של המצוקות. מה שאפשר לשפר, שפר. על מה שאי אפשר – ותר. והשלם והתפייס עם עצמך ועם סביבתך.
- ח. "אני חושש מהבינה המלאכותית, שלא תגנוב לי את הפרנסה" – אדוני, אתה צודק. אבל הפרנסה מהשמים! ה' יתברך "אֵל זן ומפרנס לכל". הוא לא יפקיר את עולמו. "ורחמיו על כל מעשיו".
- ט. "אני לחוץ מהמצב" – אדוני, שמע חדשות רק פעם אחת ביום, בגרסת תקציר מקוצר.
- י. "האהבה דועכת" – ברור, צריך לעבוד עליה כל החיים! ולעדכן את האהבה למצב המשתנה, ולגיל העולה.
- יא. "התמכרתי לגמרי!" – פעמים רבות ההתמכרות משמשת מפלט להרגעת חרדות ורגשות שליליים אחרים. עסוק ביצירה ובדברים שאתה אוהב. והתפלל לה' ית' וספר לו על מצוקותיך, "ידיד נפש אב הרחמן". וכמובן, פנה לעזרה בגמילה.
- יב. "אף פעם איני מרוצה מעצמי". כנראה הוריקן קפדניים וביקורתיים... אף אחד אינו מושלם. אף אחד אינו מצליח בכל פעם בכל דבר. שמח בכל הישג קטן. וכשאינך מרוצה, פרק את הנושא לגורמים, ונסה לקדם פתרון. החיים טסים, חבל לבזבז אותם על מרמור. "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים".
- יג. השמחה נובעת מן האמת, מהמלחמה, ומהדבקות.
- יד. "אני מרגיז אנשים, והם לא רוצים להיות בקרבתו!" – ואתה נהנה מזה?! אם אתה רוצה לשנות את מצבך, עליך לבדוק מה מרגיז אותם אצלך. ערוך רשימה, התייעץ עם מקורבים. ערוך תכנית לשינוי ההרגלים שאינם נעימים לזולת, וצא לדרך. בהצלחה!
- טו. "הילד שלי סופג מכות והשפלות מילדים אחרים!" – אם כך, צריך לאבחן אותו ולהתאים לו תכנית טיפולית אישית להעצמה, הכוללת גם קורס להגנה עצמית. ויש להתאים לו מסגרת קטנה, מוגנת, ולחזק את הצדדים הטובים שלו. בכיתה יש לברר מי מוכן להתחבר אליו, ומי מוכן להגן עליו. צריך להתייעץ עם המחנך, עם יועצת בית הספר ועם ההנהלה. בדוק מה ההתנהגויות השגויות שלו, ומי הם הילדים הנטפלים אליו ולטפל בכך ע"י צוות בית הספר. וחשוב מאד לחזק את הקשר של ההורה עם הילד על בסיס יומי.
- טז. "מה יהיה?!" – משיח יבוא וה' יתברך יציל אותנו.
- יז. כוס תה עם לימון ותהלים – תמיד עוזר!
- יח. לעסוק בתורה, זה הפתרון האמתי והטוב ביותר – לעולם הזה ולעולם הבא.
- יט. אל תנסה 'לתקן את העולם'. קודם תקן את עצמך!
- כ. לא כל דבר אפשר לומר, גם אם הוא דבר אמת, גם אם הוא צודק.
- כא. ככל שהלחץ גובר – כך העצות חייבות להיות קצרות יותר, ברורות יותר, וקולעות יותר.
- כב. "מדוע אנשים אינם מבצעים את תפקידם כראוי?!" – כי הם מוגבלים.
- כג. "למה אין לי חברים?!" – תן מעצמך, התעניין בזולתך, התחבר לסובביך, התנהג בגבולות המנעד שלהם. ואז בס"ד תצליח.

לחיים! לחיים! לחיים! נא להתחזק בעבודתו ית'.

נא להפיץ את מעינות דע"ה בכל מקום ובכל זמן לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה.

ונא להפיץ את 'ערב דא"ז', להכנת הנשמות לגאולה השלמה במהרה ברחמים!

לחיים! לחיים! לחיים! חודש טוב ושמח! שבת שלום וכט"ס!